

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/142/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119207327
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119207327.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne: C. R., T.. XX.XX.XXXX, H. B. XX, XXX XX C., právne zastúpeného Mgr. Matúš Macko, advokát so sídlom karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 700 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 12.09.2019, č. k. 16Csp/93/2019-44 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výroku I. a III..
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 350 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd prvej inštancie z ust. § 3 ods. 3, § 3 ods. 5, § 52 ods. 2-4, § 53 ods. 1-3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoS“).

3. V odôvodnení okrem iného súd uviedol, že v prejednávanej veci sa žalobca domáhal od žalovaného zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 700 eur. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, sp. zn. 17Cr/1/2017 bol úspešný v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ako spotrebiteľ si uplatnil satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, proti čomu sa musel brániť podaním pôvodnej žaloby. Žiadal priznať primerané finančné zadostučinenie v sume 700 eur, čo predstavuje sumu, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor obohatiť, ako aj náhradu trov konania. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomným podaním z 07.05.2019, v ktorom uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že by konaním žalovaného došlo k spôsobeniu nejakej ujmy v neprospech žalobcu. Namietal, že zo žaloby nevyplýva označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené, pričom účelom je priznať spotrebiteľovi primerané zadostučinenie, ak dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké spotrebiteľské práva. Navrhol žalobu zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania. K vyjadreniu žalovaného sa opätovne vyjadril žalobca a uviedol, že žalovaný nesprávne pochopil inštitút primeraného zadostučinenia. Zákonodarca nestanovil spôsob, akým správne dospieť k výške

finančného zadosťučinenia, a keďže si žalovaný v rozhodcovskom konaní uplatnil sumu 1 434,47 eur, tak pri naplnení funkcií primeraného zadosťučinenia je polovica z hodnoty z pôvodného konania. K vyjadreniu žalobcu žalovaný uviedol, že nie je pasívne legitimovaný, lebo rozhodcovský rozsudok nevydal. Tvrdil, že žalobca nepreukázal súvislosť medzi požadovanou sumou a rozhodcovským rozsudkom.

4. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 17Cr/1/2017-57 zo dňa 30.10.2017 súd zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Victoria arbiter sp. zn. RK-PC-XXXX/XX-MK z 10.10.2016 proti žalovanému C. R. o zaplatenie 789,86 eur a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení tohto rozsudku uviedol, že nedošlo k platne uzatvorenej spotrebiteľskej zmluve o revolvingovom úvere, keďže zo strany dodávateľa došlo k zmene návrhu oproti pôvodnému návrhu a na podklade tejto neplatne uzatvorenej zmluvy došlo aj k vydaniu rozhodcovského rozsudku, ktorý bol zrušený. V prejednávanej prípadnej súd prvej inštancie právne uzavrel, že ustanovenia ZoS nestanovujú žiadne kritériá pre určenie primeraného finančného zadosťučinenia ako určiť jeho výšku. Súd skonštatoval, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré by bez ďalšieho bolo schopné privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom zaplatení úveru, teda k strate finančných prostriedkov. Žalovaný zneužil svoje postavenie tým, že zmluva nemala podstatné náležitosti. Žalobca musel aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, lebo mu hrozila finančná ujma. Súd preto považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia 350 eur, a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Súd prvej inštancie skonštatoval, že výška finančného zadosťučinenia má plniť funkciu sankčnú, aby dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a je aj odmenou za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Svojím úspechom žalobca priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že sa dodávateľ opakovane nedopustí konania, ktorého sa dopustil voči nemu, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Účelom priznania primeraného zadosťučinenia pri porušení práva má byť odradenie dodávateľa od takýchto praktík, ale na druhej strane nemá byť nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Čo sa týka námietky žalovaného k nedostatku pasívnej legitimácie, súd prvej inštancie poznamenal, že žalovaný sa nemôže zbaviť zodpovednosti, nakoľko žalobu na rozhodcovský súd podal práve žalovaný, čím porušil práva žalobcu.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, 2 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku, a to výrokmi I. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, v ktorom uviedol, že odvolanie proti výroku I. odôvodňuje tým, že v konaní neboli splnené podmienky pre uplatnenie § 3 ods. 5 ZoS, ani dôvody preukazujúce výšku priznaného nároku. V celom rozsudku sa neuvádza označenie práva spotrebiteľa ustanoveného ZoS. Súdnym rozhodnutím je v tejto časti nepreskúmateľné, pričom ustálenie tejto skutočnosti je nutné pre posúdenie, či nárok daný je, aké okolnosti sú preukázané, pokiaľ ide o jeho výšku. Z rozsudku nevyplýva, aké právo spotrebiteľa považoval súd za porušené. Odôvodnenie neobsahuje ani formálne označenie ustanovenia, ktoré dané právo upravuje, ani jeho popis tak, aby bolo možné rozhodovať o nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Z podanej žaloby, vykonaného dokazovania skutkových záverov nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia. Žalovaný namieta, že odôvodnenie výšky finančného zadosťučinenia nemá oporu v žiadnej preukázanej skutočnosti. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania.

7. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav

správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. Odvolací súd sa najprv vyporiadal s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti neodôvodnil. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

11. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe vyhovel, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

13. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

14. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

15. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že v konaní Okresného súdu Prešov, sp. zn. 17Cr/1/2017 o zrušení rozhodcovského rozsudku bol žalobca úspešný a rozsudok, č. k. 17Cr/1/2017-56 zo dňa 30.04.2017 nadobudol právoplatnosť dňa 06.01.2018. Právoplatným ukončením konania vo veci 17Cr/1/2017 bol

naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola na súde podaná 15.04.2019.

17. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť nielen funkciu satisfakčnú, ale aj funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi. Zároveň to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že zrušením rozhodcovského rozsudku možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči žalobcovi, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí. Aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci Okresného súdu Prešov 17Cr/1/2017, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby na ním uplatňovaný nárok a preukázanie skutočností, na základe ktorých by takýto nárok mohol uplatňovať, žalobca bol dlhodobo nedôvodne vystavený stavu právnej neistoty až do doby právoplatného skončenia predmetného konania. Je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý zrušeným rozhodcovským rozsudkom vydaným na základe neplatne uzavretej spotrebiteľskej zmluvy obchádzal právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa, ktorá vyplýva jednak z úijného práva, ako aj z právneho poriadku. Na základe takéhoto rozsudku by žalobca mal plniť z exekučného titulu, ktorý vznikol na základe neplatne uzavretej zmluvy, ak by si aktívne neuplatňoval svoje práva, v dôsledku čoho mu hrozila škoda spočívajúca v strate finančných prostriedkov.

18. Žalobca bol teda bez akýchkoľvek pochybností v konaní 17Cr/1/2017 Okresného súdu Prešov úspešný, keďže súd zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Victoria arbiter sp. zn. M. z dôvodu, že tento bol vydaný na základe neplatne uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy.

19. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to hlavne intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 350 eur tak, ako priznal súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosťučinenie je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní spotrebiteľskej zmluvy konal závadne. Žalobca sa v tomto prípade úspešne domohol svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

20. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli a neúspešný žalovaný nemá nárok na ich náhradu.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).